

Примирје у Сирији је ступило на снагу 27. фебруара, према договору Руске Федерације и САД након састанка министра спољних послова РФ Сергеја Лаврова и америчког државног секретара Џона Керија. Терористичке групације Ал Нусра (огранак Ал Каиде) и Исламска држава су изузете из договора. На њих се примирје не односи, и борба против ових терористичких структура је настављена. Према проценама, од почетка рата у Сирији (март 2011.) погинуло је преко 270.000 људи. Рушилачке силе у Сирији су успеле да преузму контролу над великим територијама државе, а последња одбрана Сирије држала се на линији Дамаск-Латакија-Алепо. Када су терористи заузели Алепо, убрзо потом је и одбрана Дамаска почела да попушта.

Резултати руске подршке

У последњем моменту за Сирију, Руска Федерација је донела одлуку да им војно помогне. Почетком септембра прошле године, Руска војска је започела акцију против терориста у Сирији и за само шест месеци преокренула је ток рата, наневши терористичким јединицама озбиљне ударце. Извршено је преко 9.000 борбених летова и уништено преко 200 инфраструктурних објеката терористичке организације „Исламска држава“. Важна чињеница је да су у одбрани Сирије заједно учествовале сиријске, руске, иранске и либанске снаге из Хезболаха. Да Русија није у том моменту подржала Сиријску војску, све су процене да би Сирија изгубила рат са џихадистима. Подсетимо се да су САД са својим савезницима, пре тога месецима наводно водиле борбу против Исламске државе у Сирији, без икаквих резултата. Од почетка сукоба у Сирији САД и ЕУ помажу, обучавају и наоружавају рушилачке силе у тој земљи и окружењу, а посебну улогу у финансирању тероризма имају Велика Британија и Француска, као и амерички савезници: Турска, Саудијска Арабија и Катар.

Седамнаест дана након проглашења примирја у Сирији, председник РФ Владимир Путин донео је одлуку о делимичном повлачењу руских војних снага из Сирије уз образложење

да су сви задати циљеви испуњени. У руској ваздушној и поморској бази у Сирији, остаће потребан број војске као и против-ваздушни ситеми одбране С-400. Фокус у Сирији се премешта са ратних дејстава на мировни процес, за шта се Русија од почетка сиријског конфликта залагала.

Ипак војно-безбедносна ситуација у Сирији је и даље доста сложена, и није јасно како ће бити регулисана.

Најкритичнији је коридор кроз Хомс (родни град Асме Асад), чији положај је кључан за судбину Сирије. Кроз тај град иде главни пут од Латакије и Тартуса за Дамаск и одбрана Хомса значи очување коридора између приморске области и Дамаска. Излазак Ал Нусре из Хомса је створио погрешан утисак о потпуном ослобађању овог града, док је у пракси предграђе остало под контролом ИСИЛ-а. У околини Хомса, многа сунитска села су подржавала Ал Нусру и ИСИЛ, што је довело до тога да је противник могао да организује нападе и заседе на путевима на територији под формалном контролом Сиријске армије. Додатна отежавајућа околност је суседни град Хама, у чијем окружењу за разлику од Хомса није било великог броја хришћанских и алавитских села, што је давало могућност лаког освајања тог града од стране терористичких организација. У децембру прошле године, терористи су освојили и насеље Мурек у провинцији Хама, који се налазило под контролом Сиријске армије. Ал Нусра је после тродневног гранатирања сломила позицију 47. бригаде Сиријске армије, при чему је командант генерал Талиб Салами убијен у заседи. Сиријска војска је тада била принуђена да се повуче до Сорана,

села које се налази 4 км од Мурека. Захваљујући ударима ваздушно-космичких снага РФ фронт се делимично стабилизовао, а у реонима Дамаска и провинцији Латакија су постигнути одређени успеси. Тада је у околини Дамаска елиминисан и вођа организације „Армија ислама“ Захран Алуш.

Сиријске снаге

Главни правац напада Сиријских оружаних снага је из северног дела провинције Латакије на граници са Турском, где су сконцентрисане значајне снаге специјалних јединица као и добровољачке милиције (Пустински соколови, Браниоци отаџбине и Хезболах) као и подршка ваздушно-космичких снага РФ и артиљерије Војске Сирије. У јануару ове године, сиријска армија је успела да ослободи делове града Селма и Ал Рабија. Уништена је организација салафитских Туркмена тесно везана за Ал Нусру. У близини града Ал Рабија односно села Торас и Беит Аблиак, уништен је центар за производњу импровизованих експлозивних направа. Том приликом је откривено више од педесет готових експлозивних направа у чијој изради су учествовали специјалисти из Француске уз асистенцију стручњака са искуством из војске једне бивше републике СССР-а. Задатак да се територија севера Латакије потпуно ослободи није извршен у јануару, јер су реони села Кинсаба и Бидама на граници са Турском остали под контролом противника. Напад на Кинсиду водиле су снаге милиције, Пустински соколови и Браниоци отаџбине, са неколико страна, као и јединице Сиријске војске од 31. јануара до 18. фебруара и тада је стављен под контролу део села. Напад је ишао веома споро, јер су се јединице Сиријске армије бориле за узвишења без употребе оклопних возила. Сама команда је веома споро реаговала на промене у оперативном окружењу и пропустила могућности за маневрисање. Само за узвишење Рус у селу Маджел Кихија, погинуло је 40 припадника милиције Пустински соколови. Авио удари ВКС РФ, као и артиљерије, наносили су се неретко нетачно због одсуства авиационих и артиљеријских извиђача у борбеним формацијама. Офанзива преко Басуре на Бидаму је дуго трајала и каснија промена правца напада кроз Кбану није донела никакве позитивне резултате. Сиријске јединице су се споро кретале без маневрисања и укључиле су се у пешадијске битке за узвишења при чему је на десетине људи убијено и рањено. Непријатељ је у овом случају добио појачање како из Џиср Ал Сукхур тако и из Турске. У области Деир Ал Зур где су се снаге 17. дивизије 3. армијског корпуса налазиле потпуно окружене, ситуација није измењена на боље и снабдевање јединице Деир Ал Зур, састављене од снага 17. дивизије, спровођено је углавном ваздушним путем. Оружане снаге милиције, у првом реду Пустински соколови који предводе браћа Ајман и Мухамед Џабер, упркос доброј мотивацији, нису имали довољан број командира и тактички су неретко дејствовали погрешно трпећи велике губитке. Снаге Хезболаха су се показале боље обученим, са јединицама на целој територији Сирије, састављеним углавном од сиријских грађана. Са Хезболахом је тесно повезана јединица Браниоци отаџбине, основана од стране Самира Хаскија који је касније погинуо, и она је као и Соколови пустиње састављена углавном од алавита. Подршку АсADOVOЈ власти дају и

оружани одреди Сиријске националне партије из Либана, чији је оснивач Антун Садех. Њихови одреди укључују добровољце из свих етничких и верских група, алавита, друза и хришћана.

Сама Сиријска војска се у великој мери налази под контролом старих баских официра (Бас-владајућа партија) од којих се неки негативно односе према раду милиција. Кључну контролу над армијом спроводи Асад.

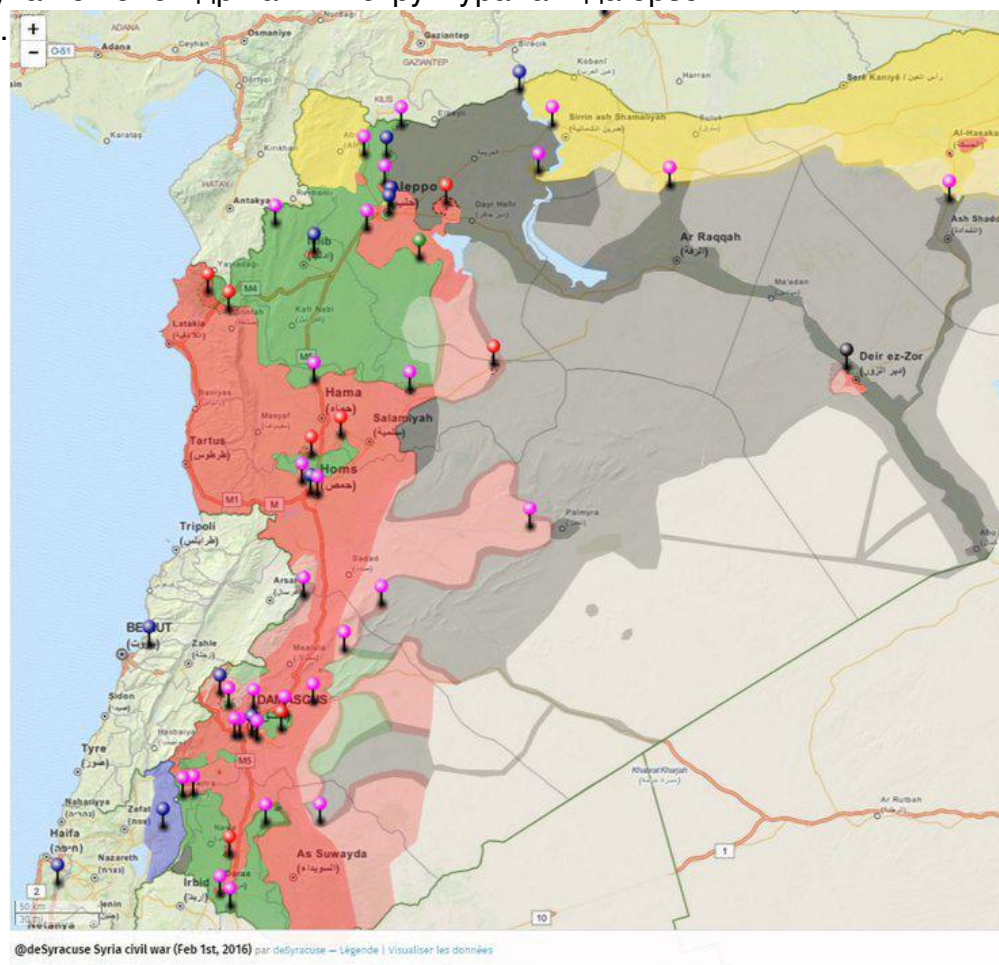
Потенцијалне претње

Непријатељ има широк спектар могућности да дејствује на Армију Сирије, како са фронта својим покретним борбеним групама, које укључују оклопна возила и тенкове, као и позадинска дејства уз подршку својих присталица у сунитском окружењу (већина становника Сирије су сунити). Противник посебну пажњу усмерава на употребу импровизованих експлозивних направа, па је тако у 2015. години само на територији Приморске војне области изведено 700 експлозија уз употребу оваквих средстава. Посебно треба имати у виду да се ИСИЛ за разлику од Ал Нусре не ослања на групе локалних бораца тесно везаних за интересе локалних кланова и племена, већ на

сопствене групе добровољаца фанатично привржених идекама салафизма, који у суштини представљају секту. ИСИЛ није арапска већ међународна мрежа у којој се налази велики број искусних, обучених официра, често европског порекла са искуством у савременим армијама. ИСИЛ чврсто контролише локалне клановске и племенске групе и има могућност обављања маневарских операција. Захваљујући високом интелектуалном нивоу својих специјалиста, као и искуству у рату против војске САД у Ираку, ИСИЛ је у стању да покрене широка ратна дејства у позадини Сиријске војске, којима би не само Деир Ал Зур већ и Палмира и Хама били одсечени од главних снага 3. корпуса у Хомсу.

Поред свих могућих изазова крхком примирју у Сирији, закључно остају два велика проблема, а то су граница са Турском која није у потпуности стављена под контролу и централно-источни део земље над којим Сиријска Армија нема контролу.

У случају да војно-безбедносна ситуација у Сирији крене у нежељеном правцу, Русија има све капацитете да поново укаже помоћ државним структурама и да брзо и ефикасно реши задате циљеве.

Борба са терористичком организацијом Исламска држава ће бити настављена, али она није искључиво везана за Сирију с обзиром да је у питању међународна организација која активно и пасивно делује на различитим тачкама света и има могућност трансформације.

Будуће политичке одлуке

Што се тиче мировног процеса и политичког решења за регулисање сиријског конфликта, као и будућег уређења државе, може се рећи да је садашње стање критично за очување Сирије као јединствене државе.

Јавност је упозната са захтевима да Сирија формално буде очувана као јединствена држава, али да фактички буде подељена на три дела. Федерализација би подразумевала према тим захтевима, да не северу земље буде формиран курдски ентитет, југ са престоницом Дамаском остао би под контролом садашње власти, односно хришћана, алавита и друза, а централни део под контролом сунита. Такво решење би било слично Дејтонском споразуму, односно формирању Босне и Херцеговине као једне крајње комплексна и нефункционалне државне творевине у којој извршну, законодавну и судску власт контролише страни фактор. Подела Сирије би ту државу довела у сличну позицију, која дугорочно није одржива. Сирија треба да успостави контролу над читавом територијом државе (укључујући и Голанску висораван) и да буде очувана у својим постојећим границама као јединствена држава. Озбиљне последице разарајућег рата који траје у Сирији, не могу бити саниране лошим компромисима. Међународна заједница мора да се врати принципима међународног права, поштовања суверенитета и територијалног интегритета држава.

Сирија, пресек стана

Пише: Драгана Трифковић
четвртак, 07 април 2016 20:10

